

مریم رجوی مدافع جدایی دین و دولت در ایران

پاسخ شورای ملی مقاومت ایران به تجربه فاشیسم مذهبی و استبداد وحشی تحت نام اسلام، طرح جدایی دین و دولت است که در آبان سال ۱۳۶۴ توسط شورا به تصویب رسید.

این طرح از یک طرف تصریح می‌کند که «هیچ دین و مذهبی را، به هیچ عنوان، دارای حق و امتیاز ویژه‌ی نمی‌شناسد»، از طرف دیگر بر «آزادی ادیان و مذاهب» تأکید دارد.

شورای ملی مقاومت ایران، طرح جدایی دین و دولت

این طرح، در ماده اولش تأکید می‌کند: «اعمال هرگونه تبعیض در مورد پیروان ادیان و مذاهب مختلف در برخورداری از حقوق فردی و اجتماعی ممنوع است. هیچ یک از شهروندان به دلیل اعتقاد یا عدم اعتقاد به یک دین یا مذهب در امر انتخاب شدن، انتخاب کردن، استخدام، تحصیل، قضاوت و دیگر حقوق فردی و اجتماعی مزیت یا محرومیتی نخواهد داشت» و ماده سوم آن تصریح می‌کند: «صلاحیت مقام‌های قضایی ناشی از موقعیت مذهبی و عقیدتی آنان نیست و قانونی که ناشی از مرجع قانون‌گذاری کشور نباشد، رسمیت و اعتبار نخواهد داشت».

هم‌چنین برنامه شورای ملی مقاومت در سال ۶۰ بر «تساوی حقوق سیاسی و اجتماعی همه آحاد ملت» و ملغی شناختن «همه امتیازات جنسی و قومی و عقیدتی» تأکید دارد. البته نفس تشکیل همین شورا و مناسبات نیروهای آن، به معنای ارائه یک الگوی عملی از جدایی دین و دولت و یک جمهوری آزاد و برابر است.

مدافعان حکومت قانون و دموکراسی

در حقیقت شورا به حل مسأله‌ی موفق شده که در جریان مباحث متمم قانون اساسی مشروطه در مجلس اول سرباز کرد و همان موقع جبهه‌بندی بزرگی میان مشروطه‌خواهان و مدافعان حکومت قانون و دموکراسی از یک طرف و مشروطه‌خواهان و طرفداران شیخ فضل‌الله یعنی اسلاف آخوندهای حاکم از طرف دیگر، ایجاد کرد. مشروطه‌خواهی سرانجام به استبداد زیر پرده دین در حکومت ولایت فقیه انجامید که ۴۲ سال است مردم ایران با گوشت و پوست و استخوان آن را لمس می‌کنند.

درست در مقابل این استبداد دینی، سازمان مجاهدین به‌عنوان عضو همین شورا اسلامی را نمایندگی می‌کند که آنتی‌تز ارتجاع خمینی و جاهلیت و ارتجاعی است که او و رژیم ولایت فقیه نمایندگی کرده‌اند. وقتی در این شورا، جنبشی مانند مجاهدین با این دیدگاه ترقی‌خواهانه، بر لغو هر گونه امتیاز در مورد پیروان هر دینی صحنه می‌گذارد، طرح جدایی دین و دولت را از انواع عبارت‌پردازی‌های رایج واقعاً متمایز می‌کند و از پشتوانه جدی و عظیمی برخوردار می‌شود. (۱)

جدایی دین از دولت و دموکراسی در ایران

... حمایت از این اصل، نمی‌توانست جدیت و تأثیری پیدا کند، مگر این‌که یک نیروی مسلمان، ابتکار آن را به‌عهده بگیرد. در سراسر خاورمیانه و کشورهای مسلمان، این تنها نمونه‌یی است که یک جنبش مقاومت مسلمان توانسته است از اصل جدایی دین و دولت دفاع کند و برای برقراری دموکراسی راه باز کند.

برای سکولاریسم و دموکراسی در ایران

در دفاع از این اصل، ما به‌رویارویی با دین اجباری و اجباردینی برخاسته‌ایم. آیا این اصل به‌معنای تقلیل دادن یا تجدید نظر کردن در معتقدات اصیل اسلامی است؟ نه، به‌عکس، منظور پافشاری بر روح حقیقی اسلام است که به‌قول مسعود رجوی رهبر این مقاومت، «مستغنی از آن است که هرگونه حقانیت و مشروعیت و ازجمله مشروعیت سیاسی خود را از راه اجبار و اکراه به‌کرسی بنشانند... ما عمیقاً معتقدیم که شکوفایی واقعی اسلام در عدم استفاده از هرگونه تبعیض و امتیاز و اجبار سیاسی واجتماعی میسر است».

تضمین آزادی مذاهب در ایران

منشا مشروعیت قدرت حاکم، صندوق‌های رای است و هیچ‌کس به‌خاطر اعتقاد یا عدم اعتقاد به یک دین هیچ امتیاز یا محرومیتی نخواهد داشت. کما این‌که در برگیرنده تضمین آزادی مذهبی است یعنی چه مسلمانان چه پیروان سایر ادیان، به‌دور از هرگونه نابرابری، درفعالیت مذهبی خود آزادند

آیا منظور از جدایی دین و دولت این است که در جامعه آزاد شده از دیکتاتوری، هیچ فرد یا گروهی نباید به‌نام اسلام فعالیت کند؟ خیر منظور اینست که هم‌چنان‌که در طرح شورای ملی مقاومت آمده است منشا مشروعیت قدرت حاکم، صندوق‌های رای است و هیچ‌کس به‌خاطر اعتقاد یا عدم اعتقاد به یک دین هیچ امتیاز یا محرومیتی نخواهد داشت. کما این‌که در برگیرنده تضمین آزادی مذهبی است یعنی چه مسلمانان چه پیروان سایر ادیان، به‌دور از هرگونه نابرابری، درفعالیت مذهبی خود آزادند. پیامبر اسلام در منشوری که در سال یازدهم هجری در مدینه تدوین کرد، گفت: «یهود با مسلمانان مانند یک ملت و امت هستند، (با این تفاوت) که یهود پیرو دین خود و مسلمانان هم تابع دین خود».

نقی استبداد دینی در ایران

آنچه ما می‌گوییم خط بطلان کشیدن بر استبداد زیر پرده دین است. حرف ما چکیده یک تجربه بزرگ تاریخی یعنی تجربه شکست دیکتاتوری دینی در ایران است. ما برآنیم که بنیاد تفرقه‌افکنی به نام شیعه یا به نام سنی را براندازیم. سوءاستفاده از مذهب برای منافع قدرت‌پرستانه دیگر نباید ادامه پیدا کند. (۲)

پانویس:

۱- از سخنرانی در اجلاس سه روزه شورای ملی مقاومت ایران به مناسبت آغاز چهلمین سال تاسیس شورا-۲ تا ۵ مرداد ۱۳۹۹

۲- مقاله حقیقت اسلام - تیر ۱۳۹۵